

Notă de informare privind jurisprudența Curții – Nr. 103

Decembrie 2007

Beian împotriva României – 30658/05

Hotărârea din 06.12.2007 [Secția a III-a]

Art. 6

Procedură civilă

Art. 6 § 1

Proces echitabil

Jurisprudență contradictorie a unei curți supreme: *încălcare*

Art. 14

Discriminare

Diferență de tratament în raport cu alte persoane aflate într-o situație similară generată de jurisprudența contradictorie a Curții Supreme: *încălcare*

În fapt: Reclamantul, chemat în 1953 pentru a efectua serviciul militar, nu a avut permisiunea să participe la instrucția militară din cauza opoziției tatălui său față de colectivizarea terenurilor agricole, dar a fost trimis în mai multe unități militare ca muncitor în construcții. Legea nr.309 din 22 mai 2002 a recunoscut munca efectuată în unitățile militare, subordonate Direcției Generale a Serviciului Muncii (D.G.S.M.), ca fiind o muncă forțată și a instituit măsuri reparatorii, printre care și o indemnizație lunară, gratuitatea asistenței medicale și scutirea de la plata taxei de abonament la radio și televizor. Reclamantul nu a beneficiat de aceste măsuri prevăzute de lege pe motivul că și-a efectuat serviciul militar într-o unitate militară care nu era subordonată D.G.S.M. În fața Înaltei Curți de Casație și Justiție, reclamantul a denunțat discriminarea făcută de lege între militarii care au efectuat munca forțată în unitățile militare aparținând D.G.S.M. și ceilalți militari care, deși au efectuat același tip de muncă, nu au beneficiat de dispozițiile acestei legi pentru simplul motiv că unitățile militare în care lucrau nu aparțineau direcției. Reclamantul a invocat faptul că un fost militar care se afla în aceeași situație a obținut, în fața Înaltei Curți de Casație și Justiție, beneficiul dispozițiilor Legii nr.309/2002. Înalta Curte de Casație și Justiție a respins recursul reclamantului, pe motivul că unitatea militară în care a lucrat nu figura pe lista unităților militare subordonate D.G.S.M.

În drept : Art. 6 § 1 – Înalta Curte de Casație și Justiție, printr-o serie de hotărâri, a extins aplicarea Legii nr.309/2002 privind recunoașterea și acordarea unor drepturi persoanelor care au efectuat stagiul militar în cadrul Direcției Generale a Serviciului Muncii în perioada 1950-1961, la toți militarii, indiferent de subordonarea ierarhică a unităților militare din care au făcut parte, însă, ulterior, a dezvoltat o jurisprudență contrară, precum în cazul reclamantului.

În absența unui mecanism apt să asigure coerența practicii chiar în cadrul său, Înalta Curte a ajuns să pronunțe, uneori chiar în aceeași zi, hotărâri diametral opuse cu privire la câmpul de aplicare al aceleiași legi. Totuși, rolul unei instanțe

supreme este tocmai acela de a tranșa contradicțiile din jurisprudență. În speță, Înalta Curte de Casație și Justiție a fost la originea acestor divergențe profunde și persistente în timp. Această practică, care s-a dezvoltat în cadrul celei mai înalte autorități judiciare a statului, este în sine contrară principiului securității juridice. În loc să își îndeplinească rolul de a stabili o interpretare de urmat, Înalta Curte a devenit ea însăși o sursă de insecuritate juridică, reducând astfel încrederea publicului în sistemul judiciar.

Pe scurt, această incertitudine jurisprudențială a avut ca efect privarea reclamantului de orice posibilitate de a obține beneficiul drepturilor prevăzute de lege, spre deosebire de alte persoane aflate într-o situație similară.

Concluzie: încălcare (unanimitate).

Art. 14 coroborat cu art.1 din Protocolul nr. 1 – Reclamantul s-a plâns de refuzul autorităților de a-i acorda drepturile prevăzute de Legea nr.309/2002 pentru munca forțată efectuată în timpul serviciului militar. Efectuând o muncă forțată în timpul serviciului militar, reclamantul a îndeplinit condiția prealabilă pentru acordarea acestor drepturi. Refuzul de a-i fi acordate aceste drepturi era întemeiat exclusiv pe argumentul că unitățile militare în care a muncit nu figurau printre cele subordonate D.G.S.M. Totuși, având în vedere hotărârile Înaltei Curți de Casație și Justiție care recunoșteau beneficiul drepturilor prevăzute de legea în cauză persoanelor care au efectuat muncă forțată în afara D.G.S.M., reclamantul avea o „speranță legitimă” de a obține recunoașterea drepturilor cerute. Prin urmare, art. 1 din Protocolul nr. 1 este aplicabil.

Din jurisprudența contradictorie a Înaltei Curți de Casație și Justiție rezultă că a existat o diferență de tratament între reclamant și alte persoane aflate într-o situație similară. Nu era vorba despre simple divergențe de jurisprudență, care reprezintă consecința inerentă a oricărui sistem judiciar care se bazează pe un ansamblu de instanțe de fond, ci de o neîndeplinire de către Înalta Curte de Casație și Justiție a rolului său de soluționa aceste conflicte. Guvernul nu a prezentat o justificare obiectivă și rezonabilă pentru această diferență de tratament.

Concluzie: încălcare (unanimitate).

Art. 41 – 5.000 EURO cu titlu de despăgubire pentru toate prejudiciile.

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului
Redactat de grefă, prezentul rezumat nu obligă Curtea.

Apăsați aici pentru a accesa *Note de informare privind jurisprudența* ([Notes d'information sur la jurisprudence](#))